

Verkiezingscongres 9 februari 2019
Vergaderstukken deel 2, incl. resoluties
versie 5 februari 2019

Inhoudsopgave

1.	Algemene informatie	4
2.	Definitief programma	7
3.	Deelsessies	8
4.	Behandeling ingediende resoluties 9 februari 2019	
	- werkwijze	9
	- volgorde behandeling resoluties plenair	10
	- resoluties	11

1. Algemene informatie

Hartelijk dank voor uw aanmelding voor het verkiezingscongres van 9 februari a.s. We kijken uit naar uw komst en hopen dat we er in de Kromhouthal in Amsterdam met elkaar een mooi congres van kunnen maken.

Ontvangst op locatie

De toegangsdeuren zijn geopend vanaf 08.45 uur. Bij aankomst op het verkiezingscongres meldt u zich bij één van de ontvangstbalies, waar u een envelop met alle benodigde papieren ontvangt. We sturen geen stukken toe per post. Alle vergaderstukken en de begroting kunt u downloaden via www.cda.nl/partijcongres. De resoluties zullen in geprinte vorm aanwezig zijn.

Globaal programma

09.30-11.15 uur	Deelsessies
11.30-12.30 uur	Plenair ochtendprogramma, met o.m. speeches van Manfred Weber (Spitzenkandidaat voor de Europese Verkiezingen) en Sybrand Buma (partijleider)
12.30-13.15 uur	Lunch
13.30-16.00 uur	Plenair middagprogramma, met onder meer de vaststelling van de kandidatenlijsten voor de Eerste Kamer en de Europese Verkiezingen, de vaststelling van het verkiezingsprogramma, het afscheid van Ruth Peetoom en de verkiezing van de nieuwe partijvoorzitter
16.00-18.00 uur	Afscheidsborrel Ruth Peetoom

Stemrecht verkiezingscongres 9 februari 2019

U heeft stemrecht als u vóór 15 december 2018 lid bent geworden en uiterlijk op de dag van het congres uw contributie voor 2018 hebt betaald. Leden die na 1 september 2018 lid zijn geworden hoeften voor 2018 geen contributie te betalen.

Stemmen

We stemmen tijdens het verkiezingscongres met een stemapp op uw smartphone of tablet.

Vergeet niet deze mee te nemen, anders kunt u niet stemmen. Vergeet u niet een opgeladen powerbank mee te nemen.

Locatie

Kromhouthal
Gedempt Hamerkanaal 231
1021 KP Amsterdam

Bereikbaarheid

Auto

Gebruik voor navigatie het volgende adres: Gedempt Hamerkanaal 96, Amsterdam. Let op: dit is niet het adres van De Kromhouthal. De Kromhouthal bevindt zich recht tegenover dit adres.

Parkeren:

Er is voldoende parkeergelegenheid in de directe omgeving. U kunt langs de openbare weg parkeren. U betaalt dan ca. € 8,00 voor een dagkaart. Parkeert u op het parkeerterrein voor de locatie en het naastgelegen food center, dan kost een dagkaart ca. € 30,00. Let goed op waar u uw auto neerzet en kom liever met het ov.

Openbaar vervoer

Check voor uw route www.9292.nl

Met de metro

Met metro 52 (de noord-zuidlijn) rijdt u binnen een kwartier van Amsterdam Zuid naar het

nieuwe Station Noorderpark. Opstappen op het Centraal Station is ook mogelijk. De metrolijn rijdt 10 keer per uur.

Vanaf station Noorderpark vertrekt u in Oostelijke richting en volgt u de Johan van Hasseltweg. Neem bij de rotonde de tweede afslag rechts om rechtdoor te gaan naar het Gedempt Hamerkanaal. Aan het einde van deze weg bevindt zich De Kromhouthal. Vanaf het station Noorderpark naar de Kromhouthal is het ca. 12 minuten lopen.

Over het water

Vanaf het Centraal Station vertrekken gratis veerponten naar Amsterdam Noord. Neem de meest oostelijke pont richting IJplein om zo dicht mogelijk bij De Kromhouthal te komen. De pont vaart vier keer per uur en acht keer per uur in de spits. Volg na aankomst het fietspad, rechts afbuigen en na supermarkt Dirk van den Broek rechtsaf slaan. Vanaf de halte van de pont tot aan de Kromhouthal is het ca. 10 minuten lopen.

Service voor deelnemers die slecht ter been zijn of in een rolstoel zitten

- Op het parkeerterrein voor de Kromhouthal kunt u op vertoon van uw invalidekaart parkeren vlakbij de locatie. U kunt zich melden bij de parkeerwachter.
- In de locatie is een lift aanwezig indien u wilt deelnemen aan één van de deelsessies die op de 1e etage plaatsvinden.
- In de plenaire zal een apart vak worden gemaakt voor deelnemers in een rolstoel. Vraag de medewerkers waar dit vak zich bevindt.

Ringleiding

Voor deelnemers die slechthorend zijn is ringleiding aanwezig. Hiervoor zijn twee rijen stoelen beschikbaar. Vraag de medewerkers waar deze rijen zich bevinden.

Catering

Houdt u er rekening mee dat de catering de hele dag voor eigen rekening is. Deze kunt u contant of met de pin afrekenen.

Lunch

Indien we uw betaling hebben ontvangen, krijgt u bij de ontvangstbalie een lunchbon, bestaande uit 5 coupons.

De lunch bestaat uit een buffetlunch met keuze uit 2 broodjes, een quiche, een drankje en fruit. Voor elk item kunt u een coupon inleveren.

Heeft u geen lunchbon besteld en betaald, maar wilt u wel lunchen, dan kunt u om 12.45 uur bij het verkooppunt lunches aan de ontvangstbalie checken of er nog bonnen over zijn.

Privacywet

Tijdens het congres van het CDA zullen er foto's worden gemaakt. Hierbij zullen ook deelnemers aan het congres worden gefotografeerd. Deze foto's zullen worden gepubliceerd op de website en de sociale media van het CDA. Wanneer u na publicatie bezwaar heeft, kunt u dit kenbaar maken via een e-mail naar helpdesk@cda.nl Wanneer uw bezwaar gegrond is, zullen de foto's waarop u te zien bent, van onze website en social media worden verwijderd.

We hopen u allen zaterdag 9 februari in Amsterdam te mogen ontmoeten.

Met vriendelijke groet, Team congresorganisatie

2. Definitief programma

- 1. Deelsessies**
 - 1.1 amendementen verkiezingsprogramma **09.30-11.15 uur**
 - 1.2 Deelsessie resoluties **09.30-11.15 uur**

 - 2. Plenair ochtend** **11.30-12.30 uur**
 1. Welkom
 2. Wilhelmus
 3. In Memoriam
 4. Meditatief moment
 5. Huishoudelijk deel:
 - 2.5.1 Ingekomen stukken
 - 2.5.2 Vaststellen verslag 3/11/2018
 - 2.5.3 Benoemingen
 - 2.5.4 Afscheid DB/PB leden
 - 2.5.5 Verkiezing DB-leden bij enkelvoudige kandidatuur:
 - Penningmeester Pieter-Jan van Zanten
 - Communicatie & Marketing Frank Beck
 - 2.5.6 Mandaat ad interim bestuursleden
 6. Speech Manfred Weber
 7. Speech Sybrand Buma
-
- 3. Lunch** **12.30-13.15 uur**
-
- 4. Plenair middag** **13.30-15.45 uur**
1. Filmpje Esther de Lange, lijsttrekker Europese Verkiezingen
2. Behandeling overgebleven amendementen en vaststelling verkiezingsprogramma
3. Speech Mike Eman, oud-premier Aruba
4. Speech Lotte Schipper, voorzitter CDJA
5. Behandeling resoluties
6. Vaststelling kandidatenlijst Europees Parlement
7. Vaststelling kandidatenlijst Eerste Kamer
8. Afscheid Ruth Peetoom
9. Verkiezing nieuwe partijvoorzitter
10. Speech nieuwe partijvoorzitter
11. Afsluiting
-
- 5. Afscheidsborrel Ruth Peetoom** **15.45-18.00 uur**

3. Deelsessies

Toegang deelsessies:

U geeft zich vooraf op voor een deelsessie. Hierdoor weten we van tevoren hoeveel deelnemers er per sessie zijn en kunnen we rekening houden met de grootte van de zaal, zodat iedereen hopelijk aan zijn/haar deelsessie van voorkeur kan deelnemen.

Er vinden 3 deelsessies plaats:

Deelsessie Amendementen: Zaal Noord, 1e etage

Deelsessie resoluties I: Zaal Zuid, 1e etage: *Resoluties: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17*

Deelsessie resoluties II: Zaal Studio, begane grond: *Resoluties: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9*

4. Behandeling resoluties

Werkwijze

Algemeen

Tot 24 januari jl. 10.00 uur heeft voor 25 individuele leden, voor gemeentelijke en provinciale afdelingen en voor CDJA en CDAV de mogelijkheid open gestaan resoluties in te dienen. Hiervan is in totaal 17 keer gebruik gemaakt. De resoluties zijn door het Dagelijks Bestuur van een preadvies voorzien. De discussie over de resoluties zal in twee deelsessies plaatsvinden tussen **09.30-11.15 uur**. De besluitvorming over alle resoluties vindt plaats vanaf ca. 14.00 uur tijdens het plenair politiek middagprogramma.

Een overzicht van de volgorde waarin de resoluties behandeld zullen worden treft u op de volgende pagina aan.

Werkwijze behandeling resoluties in de deelsessie

Bij de resoluties zal eerst de indiener in de gelegenheid worden gesteld het woord te voeren, gevolgd door de zaal. Daarna zal een lid van het Dagelijks Bestuur en/of een lid van de CDA Tweede Kamerfractie het preadvies nader toelichten. Eventueel krijgen vervolgens de indiener en het bestuurslid en/of fractielid nogmaals kort het woord.

Werkwijze behandeling resoluties plenair

Tijdens de plenaire behandeling in de middag zal de spreektijd van de deelnemers aan de discussie beperkt zijn. Om ervoor te zorgen dat het zowel voor de sprekers als voor de zaal duidelijk is hoeveel spreektijd er nog rest, zal gebruik gemaakt worden van een voor iedereen zichtbare spreektijdklok.

Na de bespreking in de deelsessie worden de resoluties waarover nog discussie bestaat (bijv. vanwege een preadvies 'niet overnemen') in het plenaire middagdeel besproken.

De voorzitter zal u bij een stemming vragen uw stem digitaal uit te brengen via uw smartphone of tablet. De uitslag wordt direct na de stemming zichtbaar op het grote scherm.

Volgorde behandeling resoluties

Nr.	Indiener	Resolutie	Preadvies
1	CDAV	Vrouwen naar de top!	Overnemen
2	CDJA	Renteaftrek studieschuld	Niet overnemen
3	CDJA	Kansen voor kinderen in armoede	Gewijzigd overnemen
4	CDJA	Tegen verlenging proeftijd	Overnemen
5	CDJA	Volwaardig verlof	Overnemen
6	Van der Molen c.s	Een solidaire AOW, voor iedereen	Gewijzigd overnemen
7	Limburg	Aanpassing asielrecht	Overnemen
8	Wolvekamp c.s	Oplossing voor in Nederland gewortelde kinderen	Overnemen
9	Wolvekamp c.s.	Snelle oplossing voor met uitzetting bedreigde, gewortelde kinderen	Overnemen
10	Winkels c.s	Een kabinet verstaanbaar voor iedereen	Overnemen
11	Ooststellingwerf	Duidelijke communicatie over standpunten van het CDA door politiek verantwoordelijken	Overnemen
12	Veendam-Wildervank c.s.	Geen verjaring door inbezitneming van onroerend goed	Gewijzigd overnemen
13	Groningen (prov.)	Asbestdaken	Overnemen
14	Zuid-Holland	Geen taks, maar een CO2-pax	Overnemen
15	CDJA	Van gele naar groene hesjes	Niet overnemen
16	Limburg	Haalbare en betaalbare energietransitie	Overnemen
17	Drenthe	Statiegeld op kleine plastic flesjes en blikjes	Overnemen

Verdeling resoluties over de twee deelsessies

Deelsessie I (Zuid, 1e etage)

Resoluties: 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17

Deelsessie II (Studio, begane grond)

Resoluties: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Resoluties

1. Resolutie: Gelijkwaardigheid mannen en vrouwen: Vrouwen naar de top!

Resolutie ingediend door: CDA Vrouwenberaad

A. Constateert dat:

- De positie van mannen en vrouwen in de top van het Nederlandse bedrijfsleven onvoldoende voortgang boekt, de cijfers van 2016 ten opzichte van 2017 laten zelfs stilstand zien. Ondanks vele initiatieven als “Talent naar de Top’, ‘Topvrouwen” worden doelstellingen niet behaald.
- Het CDA onderdeel is van het Kabinet dat uitgesproken heeft dat een streefcijfer van 30 procent voor de top van het bedrijfsleven geldt. De naleving van deze 30 procent is teleurstellend. Het Kabinet zal in 2019 de balans opmaken en is dan bereid met stevige maatregelen te komen als de naleving dan nog onvoldoende is (Kamerbrief van 29-3-2018, betreft: Emancipatienota 2018-2021)

B. Overweegt dat:

- Er een CDA resolutie in het partijcongres van 2 juni jl. aangenomen is, waarin het CDA heeft uitgesproken meer gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen in de partij te willen bevorderen.
- Er reeds veelvuldig bewezen is dat meer diversiteit betere resultaten zowel economisch als maatschappelijk tot gevolg heeft en;
- Als er niet meer vooruitgang geboekt wordt, er pas richting 2050 in Nederland daadwerkelijk sprake zal zijn van gelijkheid.

C. Spreekt uit dat:

- Het CDA een actieve rol oppakt om gelijkheid van mannen en vrouwen binnen RvBs, RvCs en topposities in grote bedrijven, universiteiten, politiek en overheidsorganisaties aan de orde te stellen.
- De CDA Tweede Kamer fractie actief het Kabinetsbeleid ondersteunt en een aanjagende rol speelt om een versnelling in de gelijkheid van mannen en vrouwen in topposities (bedrijfsleven, overheid en politiek) in Nederland te bewerkstelligen.
- Ter ondersteuning van deze meer aanjagende rol het bestuur in samenwerking met het betrokken Kamerlid op korte termijn een discussie zal organiseren in de partij en daarbuiten om te komen tot welke maatregelen

kunnen worden omgezet naar concrete actie om zo de gelijke verdeling tussen mannen en vrouwen in bedrijfsleven, overheid en politiek te bevorderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB: Overnemen

2. Resolutie: Renteaftrek studieschuld

In Nederland is het al jaren mogelijk om de rente die je betaald over je hypotheek, (deels) af te trekken van je inkomen om zo minder belasting te betalen. Het is vreemd dat dit wel kan met rente over een lening voor stenen, maar niet voor studies. Door hier verandering in te brengen verkleinen we de negatieve effecten van de verhoging van de rente op studieschulden en het leenstelsel.

Resolutie ingediend door: CDJA

Ondersteund door: CDA Noord-Holland, CDA Noord-Brabant, CDA Flevoland

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

1. Op het vorige CDA-congres een grote meerderheid zich uitsprak tegen de verhoging van de rente op studieschulden, maar hier door de Tweede Kamerfractie geen gehoor aan is gegeven;
2. Het kabinet-Rutte III voornemens is om de rente op studieschulden flink te verhogen door deze gelijk te stellen aan de rente op tienjarige staatsobligaties¹;
3. De invoering van het leenstelsel en leenangst er voor zorgen dat te grote groepen jongeren niet gaan studeren²;
4. Er sinds de wet Vermogensbelasting 1892 de mogelijkheid bestaat om rente, betaald over een hypotheek, van het belastbaar inkomen af te trekken;
5. De kosten van deze maatregel met 9.000 euro per student, over een periode van 35 jaar, beduidend lager liggen dan de ruim 10 miljard die de hypotheekrente jaarlijks kost.³

B. Overweegt dat:

1. Het CDA meermaals heeft aangegeven te blijven zoeken naar manieren om de negatieve effecten van het falende leenstelsel te verzachten, onder meer in

¹<https://www.nu.nl/binnenland/5451062/studieleningen-in-2020-fiks-duurder-hogere-rente.html?redirect=1>

²<https://www.trouw.nl/samenleving/leenstelsel-weerhoudt-bijstandskind-ervan-om-te-gaan-studeren-~a7ffba0d/>

³<https://www.businessinsider.nl/deze-grafiek-laait-zien-dat-hogere-rente-op-je-studieschuld-veel-pijn-kan-doen-als-we-terugkeren-naar-de-normale-wereld-van-voor-2009/>

de vorm van het verstrekken van belastingvrije studiebeurzen door werkgevers⁴;

2. Door rente op studieschulden net als hypotheekrente aftrekbaar te maken een studieschuld minder zwaar drukt op oud-studenten;
3. Het aftrekbaar maken van de rente op studieschulden kan bijdragen aan de nu in grote mate aanwezige leenangst onder studenten;
4. De aftrekbaarheid van de rente op studieschulden de koopkracht van een belangrijk deel van de bevolking bevordert, wat vervolgens de werkgelegenheid ten goede komt.

C. Spreekt uit dat:

1. Het CDA zich ten alle tijden blijft inzetten voor de terugkeer van de basisbeurs, maar tot die tijd blijft zoeken naar manieren om de negatieve effecten van het falende leenstelsel te verzachten;
2. Het CDA de toegankelijkheid van het onderwijs, ook financieel, voor iedereen wil garanderen en zich daarom in gaat zetten voor het aftrekbaar maken van de betaalde rente op studieschulden van het belastbaar inkomen.;
3. De fractie de mogelijkheden voor werkgevers en anderen om belastingvrij studiebeurzen te verschaffen aan medewerkers en kinderen van hun medewerkers uit te breiden;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Niet overnemen

Het CDJA maakt zich terecht druk over de betaalbaarheid en de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Wij ondersteunen de herbevestiging van het CDJA over de basisbeurs. Het CDA zal blijven zich blijven inzetten voor de terugkeer van de basisbeurs omdat dit instrument zorgt dat onderwijs toegankelijk blijft voor iedereen en studeren straks niet alleen voor een beperkte groep mensen nog mogelijk is. Ondertussen is mede naar aanleiding van een resolutie van het CDJA een expertisenetwerk bezig met het onderzoeken hoe we het onderwijs financieel toegankelijk houden voor iedereen - hiermee werken we hard aan de uitspraak die het CDJA doet in het tweede dictum. We verwachten de resultaten van dit expertisenetwerk voor de zomer. Mede daarom en omdat de voor- en nadelen van

⁴Motie van de leden Omtzigt en Bruins over een studietoelage uit een fonds van de werkgever, Kenmerk 35026-49

het aftrekbaar maken van rente op studieleningen, onder meer op mogelijke gedragseffecten, de financiële gevolgen en de termijn waarop dit zou worden ingevoerd op dit moment niet duidelijk zijn stellen we voor deze resolutie niet over te nemen.

3. Resolutie: Kansen voor kinderen in armoede

Hoewel Nederland tot één van de rijkste landen ter wereld behoort, groeit maar liefst één op de tien kinderen op in armoede. Binnen ons armoedebeleid is echter nagenoeg geen oog voor grote immateriële gevolgen van armoede. Oplossingen richten zich vooral op het geld in plaats van gemoedsrust, met grote gevolgen voor deze 277.000 kinderen. Tegenover het huidige armoedebeleid plaatsen wij graag een meer christendemocratisch antwoord.

Resolutie ingediend door: CDJA

Ondersteund door: CDA Zeeland, CDA Flevoland

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

1. In Nederland 1 op de 10, ofwel 277.000, kinderen in armoede opgroeien;⁵
2. De Kinderombudsman concludeert in haar onderzoek “Alle kinderen kansrijk”, dat kinderen die opgroeien in armoede op alle gebieden in hun leven belemmerd worden in hun ontwikkeling;⁶
3. Het VN-Kinderrechtenverdrag (artikel 27) aangeeft dat ieder kind recht heeft op een levensstandaard die toereikend is voor zijn of haar lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling.⁷

B. Overweegt dat:

1. Vanuit het CDA-uitgangspunt solidariteit er in een welvarend land als Nederland simpelweg geen plaats mag zijn voor kinderarmoede;
2. Veel kinderen die in armoede opgroeien uitsluiting en schaamte ervaren, omdat ze niet overal aan mee kunnen doen, zoals een schoolreisje, of moeten bedanken voor een feestje omdat ze geen cadeautje kunnen betalen;
3. Kinderen die opgroeien in armoede ernstig lijden onder de basale onrust binnen het gezin⁸, maar dat ons (neoliberale) armoedebeleid tot nu toe nog te vaak is gericht op geld in plaats van gemoedsrust;

⁵<https://nos.nl/artikel/2164540-dringend-advies-aan-kabinet-kinderarmoede-daalt-niet-roer-moet-echt-om.html>

⁶ Alle kinderen kansrijk – De Kinderombudsman, dec. 2017

⁷https://wetten.overheid.nl/BWBV0002508/2002-11-18#Verdrag_2_Verdragtekst_Deell_Artikel27

⁸ Alle kinderen kansrijk – De Kinderombudsman, dec. 2017

4. Het CDA voorstander is van het basisbudgetbeheer, dat ervoor zorgt dat alle vaste lasten - zoals huur, zorgverzekering en gas, water en licht - op voorhand al worden ingehouden op iemands uitkering.⁹

C. Spreekt uit dat:

1. Binnen de budgetten voor bestrijding van Kinderarmoede meer wordt ingezet op hulp in natura en begeleiding;
2. Het CDA zich in gaat zetten voor een verbod op de 'vrijwillige' ouderbijdrage en de verplichte aanschaf van dure leermiddelen;
3. Gemeenten de bevoegdheid krijgen om basisbudgetbeheer ook buiten de schuldhulpverlening te verplichten;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Gewijzigd overnemen

De CDA-fractie onderstreept de ernst van deze resolutie over kinderen in armoede. Mede dankzij het CDA trekt het kabinet extra geld uit (80 mln) voor het bestrijden van armoede bij gezinnen met kinderen. Een op de tien huishoudens heeft problematische schulden. Het CDA wil dit aantal terugdringen door betere hulp en advisering. Het CDA is wel van mening dat er speciale aandacht moet uitgaan naar kinderen in armoede omdat zij niet de dupe mogen worden van de schulden van hun ouders.

Daarnaast worden met de gemeenten door de overheid afspraken gemaakt over een vernieuwde schuldenaanpak met toegang, kortere wachttijden, betere samenwerking om stapeling van schulden te voorkomen en ruimte voor lokaal maatwerk en experimenten.

De resolutie kan niet worden overgenomen, omdat de tweede uitspraak in het dictum te ver gaat. Het CDA staat kritisch ten opzichte van de vrijwillige ouderbijdrage, omdat deze in de praktijk helemaal niet zo vrijwillig is. Een verbod gaat echter te ver. We zouden willen voorstellen om het verbod te wijzigen naar maximeren van de ouderbijdrage.

⁹“Keuzes voor een beter Nederland” verkiezingsprogramma CDA 2017-2021

4. Resolutie: Tegen verlenging van de proeftijd

Binnenkort praat de Tweede Kamer over een voorstel om de proeftijd in arbeidsovereenkomsten te verlengen van twee naar vijf maanden. In deze proeftijd kunnen werknemers zonder enige reden worden ontslagen. Hierdoor kunnen startende werknemers 5 maanden lang in onzekerheid te zitten op een toch al moeilijke arbeidsmarkt.

Resolutie ingediend door: CDJA

Ondersteund door: CDA Zeeland, CDA Flevoland

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

1. De Nederlandse wet een proeftijd kent in arbeidsovereenkomsten waarin de werkgever werknemer zonder opgave van reden mag ontslaan¹⁰;
2. Deze proeftijd beoogt dat werkgever en werknemer elkaar eerst kunnen leren kennen;
3. Om werknemers niet onnodig lang in onzekerheid te houden over hun baan de proeftijd al sinds de invoering in 1907 steeds +/- twee maanden lang is geweest¹¹;
4. Kortgeleden is voorgesteld om de proeftijd te verlengen van twee naar vijf maanden¹²;
5. Vakbonden CNV ("*Dit wetsvoorstel brengt de arbeidsmarkt verder uit balans*") en FNV ("*Dit wetsvoorstel gaat niets verbeteren*") zich stevig tegen de verlening van de proeftijd verzetten¹³;
6. De Raad van State in haar advies over dit voorstel heeft geadviseerd dit plan niet uit te voeren¹⁴.

B. Overweegt dat:

1. Het CDA, onder meer vanuit haar wens om een Eerlijke Economie te creëren, altijd voorstander is geweest van het terugdringen van de onzekerheid voor werknemers;

¹⁰ Artikel 7:652 BW Jo 7:676 BW

¹¹ Rechtspositie sollicitant en werknemer tijdens proeftijd (MSR nr. 53) 2010/9.2

¹² Wetsvoorstel, Wet Arbeidsmarkt in Balans

¹³ <https://nos.nl/artikel/2226603-werknemers-en-werkgevers-ontevreden-over-arbeidsmarktplanen-koolmees.html>

¹⁴ Advies van de Raad van State No.W12.18.0178/III

2. Het CDA vanuit haar kernwaarden solidariteit (tussen generaties) en publieke gerechtigheid meer onzekerheid voor starters op een nu al lastige arbeidsmarkt, zou moeten voorkomen;
3. De periode van twee maanden ruim voldoende is voor werkgevers om hun nieuwe werknemers te leren kennen;
4. Het voorstel tot verlenging van de proeftijd niet alleen starters en werkzoekenden in Nederland op meerdere fronten benadeelt, zo kan de persoon door de onzekerheid over zijn of haar baan tijdens de proeftijd moeilijker een huis huren.

C. Spreekt uit dat:

1. Het CDA zich uitspreekt als tegenstander van de verlenging van de proeftijd van twee naar vijf maanden;
2. Het CDA in plaats daarvan poogt, via haar bestaande standpunt rond langere contracten voor bepaalde tijd¹⁵, te zorgen voor meer flexibiliteit op de arbeidsmarkt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

In de laatste week van januari heeft hier een debat over plaatsgevonden. Het resultaat is conform het spreekt uit dat.

Een hele terechte resolutie van het CDJA!

¹⁵Verkiezingsprogramma CDA 2017 – Voor een land dat we door willen geven.

5. Resolutie: Volwaardig verlof

Alleenstaande ouders hebben het absoluut niet makkelijk. Vanuit het oogpunt van solidariteit willen de indieners deze ouders waar mogelijk ondersteunen. Dit kan door de alleenstaande ouder de mogelijkheid te geven om het wettelijk partnersverlof van de ontbrekende partner op te nemen.

Resolutie ingediend door: CDJA

Ondersteund door: CDA Noord-Holland, CDA Noord-Brabant, CDA Flevoland en CDA Zeeland

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

1. Het aantal eenoudergezinnen in Nederland sinds 2001 met 40% is gestegen tot bijna 600 duizend;¹⁶
2. Voor alleenstaande ouders slechts een regeling bestaat die hen tegemoetkomt, de alleenstaande-ouderkop,¹⁷ terwijl er legio¹⁸ zijn voor traditionele gezinnen;
3. De wet op dit moment niet voorziet in regelingen die alleenstaande ouders in vormen van verlof tegemoetkomen;
4. Deze lacune in de wet zorgt voor schrijnende situaties, zoals vaders die na het overlijden van de moeder snel door het beschikbare ouderschapsverlof zijn en daardoor geen zorg kunnen bieden aan hun kinderen.

B. Overweegt dat:

1. Eenoudergezinnen, gebroken gezinnen en gezinnen met ouders van het gelijke geslacht voor het CDA net zo waardevol zijn als het traditionele gezin en eenzelfde waardering (door de overheid) verdienen¹⁹;
2. Uitbreiding van het verlof voor de tweede ouder, zoals het kabinet bepleit²⁰, eenoudergezinnen niet verder helpt;
3. De meerwaarde van een goed ouderschapsverlof evident is;²¹

¹⁶<http://statline.cbs.nl>

¹⁷<https://www.nibud.nl/consumenten/kindgebonden-budget/>

¹⁸<https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/toeslagen/toeslagen>

¹⁹Politiek Programma CDJA – 2018, “Keuzes voor een beter Nederland” verkiezingsprogramma CDA 2017-2021

²⁰<https://www.rtlnieuws.nl/nederland/politiek/volgend-jaar-vijf-dagen-verlof-voor-kersverse-vader>

²¹https://www.ser.nl/~media/db_adviezen/2010_2019/2018/verlof-geboorte-kind.ashx

4. Er voor eenoudergezinnen geen mogelijkheid is om een kwantitatief gelijke tijd bij hun kinderen te zijn na de geboorte zonder minder te gaan werken;
5. Bij eenoudergezinnen het grootbrengen van kinderen relatief al duurder is, waardoor onbetaald verlof opnemen geen oplossing is;

C. Spreekt uit dat:

1. Er een regeling moet komen waarbij alleenstaande ouders, waarvan de partner is overleden ofwel het gezin in de steek heeft gelaten, de weken ouderschapsverlof, waar hun niet (meer) bestaande partner wettelijk recht op heeft, kunnen overnemen;
2. Het CDA haar standpunt herbevestigt omtrent een versnelde verlenging van het vaderschapsverlof naar zes weken;²²
3. Het CDA een appèl doet op de samenleving om solidair te zijn met eenoudergezinnen;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De CDA-fractie onderstreept het belang van ouderschapsverlof en is solidair met eenoudergezinnen. Het is goed dat deze resolutie daar extra aandacht voor vraagt. We lezen de resolutie zo dat de CDA-fractie in debatten over verlof aandacht vraagt voor deze groep, met als inzet tot een oplossing te komen voor het beperkte ouderschapsverlof van alleenstaande ouders.

²²“Keuzes voor een beter Nederland” verkiezingsprogramma CDA 2017-2021

Resolutie: Een solidaire AOW, voor iedereen

Doordat Nederlanders langer leven stijgen de kosten van de AOW. Om deze kosten in de toekomst te kunnen beheersen en zo de AOW solidair te houden is met hulp van het CDA besloten om de ingangleeftijd voor de AOW in stappen te verhogen en te koppelen aan de levensverwachting. Door deze stijging zullen mensen langer (moeten) blijven werken. Helaas is dit voor sommige groepen werkenden lastig omdat ze bijvoorbeeld vroeg zijn begonnen met werken, of een zwaar beroep uitoefenen. Mede met dit argument wordt in de onderhandelingen over een nieuw pensioenstelsel gesproken voor het terugdraaien van de maatregelen die het stelsel houdbaar maken. Nederlanders verdienen een goed pensioen en een solidaire AOW. Laat ons stelsel niet verloren gaan door slechte compromissen, spreek u uit voor echte oplossingen!

Resolutie ingediend door: N. J. C. van der Molen

N.J.C. van der Molen, J.A.H. Boersma, H.H. Schipper, N.H. Verheuveld, R.C. Niemeijer, J.J.H. Veldman, A.J. van de Sluis, J.H. John, D.J. Otten, H.C.M. de Koning, S.F.A. Ebben, D.C. van Wijk, R.G.A. Beck, H.P.J. Buiting, A.C. de Kruijff, A.P. Maat, R.C.A. de Graaf, P.J. Bus, J.M. Limburg, H.G. Heutink, A.H. Terlaak, A.B.D.M. Faber, S. Hendriks, R. Hendriksen, D.M.C. Dekker, J. Seesink, G. de Vries, L.J. Provoost, A.J. Paas, G. Wind, K.G.W. Veenstra, B. B. T. T. Winkels

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 bijeen te Amsterdam,

A. Constateert dat:

- Er momenteel een tekort bestaat tussen de AOW-uitkeringen en de betaalde premies en dat deze tekorten jaarlijks door de overheid worden aangevuld;²³
- Door het stijgen van de levensverwachting de kosten van de AOW en het eerder genoemde tekort, ook in de toekomst zullen stijgen;²⁴
- Om deze kosten te beheersen de AOW leeftijd in de toekomst zal stijgen en dat dit voor verschillende groepen negatieve effecten heeft;²⁵
- In de pensioenonderhandelingen wordt gesproken over het afzwakken of zelfs terugdraaien van de verhoging van de AOW-leeftijd, onder

²³ http://www.rijksbegroting.nl/2019/voorbereiding/begroting_kst248601_22.html

²⁴ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2014/39/vergrijzing-stuwt-aow-uitgaven-op>

²⁵ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0031799/2016-01-01>

²⁶ <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPR-Policy-Brief-2017-10-Langer%20doorwerken-%20keuzes-voor-nu-en-later.pdf>

andere om de negatieve effecten voor de genoemde groepen te verlichten;²⁷

B. Overweegt

dat:

- De AOW leeftijd vertraagd te verhogen of zelfs verlagen hoge kosten met zich meebrengen, voor huidige maar vooral voor toekomstige belastingbetalers;
- De hoge kosten de houdbaarheid van het stelsel verder in gevaar brengen, wat tot gevolg heeft dat het pensioen voor jongeren nog onzekerder wordt;
- Wijzigingen in de AOW de problemen die bestaan in het kapitaaldekkend pensioenstelsel niet oplossen, maar dat een discussie over de AOW een broodnodig akkoord over het kapitaaldekkend stelsel momenteel in de weg zit;
- Flexibilisering van de AOW-leeftijd op basis van beroepscategorie of arbeidsverleden onuitvoerbaar lijkt en daarnaast ook averechtse effecten kan veroorzaken, juist ten nadele van de groepen waarvoor deze flexibilisering is bedoeld;^{28 29}
- Voor de problemen van deze groepen door het verhogen van de AOW andere oplossingen bestaan, bijvoorbeeld door investeringen in betere arbeidsomstandigheden of scholing.³⁰
- Solidariteit tussen generaties met zich meebrengt dat jongeren langer doorwerken zodat ouderen verzekerd blijven van een goede voorziening voor hun pensioen.
- Solidariteit tussen generaties ook met zich meebrengt dat de ouderen bij keuzes over de AOW de houdbaarheid van het stelsel in het oog houden om ook voor de jongeren een goede pensioenvoorziening te behouden.

C. Spreekt uit

dat:

- De kosten van veranderingen in het pensioenstelsel op grond van solidariteit en rentmeesterschap evenredig moeten worden verdeeld over

²⁷ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/kabinet-haalt-aow-taboe-van-tafel-pensioenleeftijd-kan-minder-snel-stijgen~bf1ae087/>

²⁸

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2017/09/18/kamerbrief-over-langer-doorwerken-%20en-zware-beroepen-uitvoering-motie-voortman>

²⁹ <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Policy-Brief-2017-10-Langer%20doorwerken-%20keuzes-voor-nu-en-later.pdf>

³⁰ <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Policy-Brief-2017-10-Langer%20doorwerken-%20keuzes-voor-nu-en-later.pdf>

alle generaties;

- Het terugdraaien van de maatregelen die zijn genomen om de AOW houdbaar te maken geen onderdeel mag zijn van een (pensioen)akkoord;
- Oplossingen voor werknemers met bijvoorbeeld zware beroepen gezocht moeten worden met als uitgangspunt flexibilisering van de AOW als oplossing te vermijden;

En gaat over tot de orde van de dag

Preadvies DB:

Gewijzigd overnemen

Het stuklopen van de pensioenonderhandelingen is bijzonder teleurstellend. Want het pensioenstelsel is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor werkgevers en werknemers. Stilstand is achteruitgang. Geen nieuw stelsel betekent geen perspectief op een goed pensioen voor jongere generaties en grote onzekerheid voor de komende jaren. Het CDA wil daarom dat het kabinet gaat kijken naar het tempo waarin de AOW leeftijd in de toekomst moet stijgen met de langere levensverwachting. Het kabinet gaat op voorstel van het CDA onderzoek doen naar de ontwikkeling van de levensverwachting in relatie tot de pensioenleeftijd. Nu geldt nog dat die vanaf 2022 gelijk op moeten gaan. Deze koppeling was een belangrijk onderwerp in het vastgelopen overleg tussen bonden, werkgevers en het kabinet over een nieuw pensioenstelsel.

De eerste uitspraak in het dictum kan integraal worden overgenomen. Voor de tweede uitspraak geldt dat het CDA geen opties op voorhand wil uitsluiten die er toe zouden kunnen leiden dat er een pensioenakkoord komt. We zouden daarom de volgende suggestie voor aanpassing van dat gedachtestreepje willen doen: Maatregelen die genomen worden in het kader van het pensioenakkoord gericht moeten zijn op de houdbaarheid van de AOW

7. Resolutie: Aanpassing asielrecht

Resolutie ingediend door: CDA Limburg

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 bijeen te Amsterdam,

A. Constateert dat:

- Het asielbeleid in Nederland belooft om vluchtelingen die vluchten voor oorlog of geweld een veilig onderkomen te bieden;
- Een humaan beleid een helder en eerlijk perspectief biedt aan zowel mensen die recht hebben op een langer verblijf als zij die dat recht niet hebben;
- Uit een rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid³¹ blijkt dat gemeenten steeds vaker kampen met (uitgeprocedeerde) asielzoekers die overlast veroorzaken en misdrijven plegen;
- Deze veiligheidsissues grote impact hebben op uitvoerders van beleid, omwonenden en andere asielzoekers;

B. Overweegt dat:

- Het nodig is om vluchtelingen zo snel mogelijk duidelijkheid te geven of men in Nederland recht heeft op verblijf;
- Procedures daarvoor moeten worden verbeterd, verhelderd en versneld en mogelijkheden moeten worden beperkt om door extra procedures de onzekerheid voor partijen onredelijk te rekken;
- Meer werk moet worden gemaakt van terugkeer als geen sprake is van vluchtelingenstatus;
- Uitvoering van procedures mensenwerk is en dat momenteel gemeenten, betrokken instanties en veiligheidsdiensten onvoldoende middelen hebben om vluchtelingenbeleid snel en zorgvuldig uit te voeren en adequaat op te treden tegen overlast;
- Dit het draagvlak onder asielbeleid onder druk zet;

C. Spreekt uit dat

- De Tweede Kamerfractie zich inzet voor het versnellen van de procedures en daarbij aandacht te besteden aan de noodzakelijke, snelle terugkeer van afgewezen asielzoekers;

31

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-justitie-en-veiligheid/documenten/rapporten/2019/01/22/tk-bijlage-de-opvang-van-overlastgevende-asielzoekers>

- De Tweede Kamer pleit voor meer middelen voor COA en justitie om snel en adequaat uitvoering te geven aan de procedures om wachttijden te beperken;
- De Tweede Kamerfractie gelijktijdig pleit voor meer middelen voor politie, justitie en COA om op te treden tegen overlastgevende en criminele asielzoekers in de opvang en op straat;
- De Tweede Kamerfractie zich hard maakt om sneller detentie toe te passen in geval van criminaliteit van (uitgeprocedeerde) asielzoekers

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De CDA Fractie is voor een streng en rechtvaardig asielbeleid. Dat betekent dat overlastgevers en raddraaiers hard moeten worden aangepakt en ook moeten worden uitgezet zodra zij zijn uitgeprocedeed. De berichten die ons bereiken over buschauffeurs in Ter Apel die niet meer durven te stoppen bij bepaalde haltes vanwege geweld en overlast zijn zeer zorgwekkend. De CDA fractie heeft hier eerder al opheldering over gevraagd aan staatssecretaris Harbers om deze overlastgevers harder aan te pakken en desnoods naar de extra beveiligings- en toezichtlocaties te brengen. Daarbij willen wij ook zoals de resolutie verzoekt dat de staatssecretaris zorgt voor extra middelen voor politie, justitie en COA om in te kunnen grijpen.

8. Resolutie: oplossing voor in Nederland gewortelde kinderen

Resolutie ingediend door: **Wolvekamp c.s.**

S.I. Wolvekamp-Bloemert; K. Dunnink; R. Willems; N. de Geus; S.J. de Vreede-Smid; W. Kruithof; I. Plas; F. Haan; B. Prins; R.J.M. Spohr; G.K. Zijlstra; H. Wiersema; H. ten Hulscher; C. Meulendijks; J. Maan; M.A. Meijer; C. de Bruijn; H. Dulfer; M. van Zandwijk; A.H. Oldenbeuving; L.G.H. Klein Gunnewiek-Penterman; M.C. Koning-van der Schaaf; D. Terpstra; D. van Dijken; ds. P. de Jong; E. Knorren; J.A. Boiten; H. van der Woude; H. Westenbrink; G. Wind; W. van Pijkeren; J. Rigterink; D.H.A. van Hemmen; M.W.T. Ruitenbeek; J.J. Stavast; S. Faber; A. Bruggeman; J. Zwanenburg-Hoogendijk; P.A. Zwaan; K. Brand; M. Stegenga; J. Segers; J. Massier; J. van der Woerd; B. Bloemert; W.I. Ploeg-Ludwig; H. de Vries; B.H. Berendsen; W. Kamphuis; M. van Dijk; W. Brouwer; A. Kempenaar; A. van Maanen; I. van Maanen-Slot; S. Hilgenga-van Dam; J.M. Kranendonk; W.J. Bakker; J. Slooijer; J. Doornbos; H. Kerksen; A.C. Olde; R.A.P. Claus; C.G. de Kok; E. Vedder; A. Jonkhout; J. Ballast; G. de Roo; G. de Roo-van Dijken; W. van Drie; H. Meulink; D. Ensberg-Kleijkers; S.J. Lap; M. van Sluijs; G. J. Nabers; A. van der Weyde; A. Jansen; B. Lodder; M. Karaoglan; Drs. T.G.W. Frankemölle; J. Frankemölle-Bolier; H. Bolding; J.A. Leurs; W.M.M. Masseur; M.K. Roelofsen-Uilen; J. Wouters; C. Hartog-Zweers; Drs. G.H.R.M. Willenborg; J.W.A.M. van Eijkelenburg; C. Claessens; W.C. Zwanenburg; Ds. M. Berg; G.G. Berg-Laninga; H.J. Bouius-Feijen; P.J. van den Berg; T. Breimer; A. Witten; D. Veldink; C.M. Hommersom; M. Voncken; L. Sneevliet-Radstaak; C. Dijkhuizen; A. Kloosterman-Barneveld; L.M.H. Bour; J. van Meijeren; J.C.A. van Ginneken; D Jager; A. Klapwijk; D. Smit; H. Rietberg; C. A. P. M. de Beer; B. H. M. Vehof; P. Rodenburg; W. Markvoort; J. Renkema; A. Mulder; I. Citgez; K. E. Hofman; G. Tigelaar-Vruggink; H. J. Dul; A. Dul-de Fockert; H. Tromop; W. Doelman; J. Sinke; E. Heeling; S. Sperber; W. van der Kruijs; I. Boezerooij-Galea; J. Francke; A. Ouwerkerk; A. van Maanen; I. van Maanen-Slot; J. Schelhaas; B. van der Meulen; M. Junius; C. van der Sande-de Groot; K. Kamphuis; T. de Man; C. Meerman- van Benthem; S. Faal-Tatak; J. Baarda; CDA Meppel; CDA Waalwijk; CDA Krimpen aan den IJssel; CDA Aa en Hunze; CDA De Wolden; CDA Sittard-Geleen; CDA Goirle-Riel; CDA Ommen; CDA Oss; CDA Heerlen; CDA Midden-Drenthe; CDA Borger-Odoorn; CDA Emmen; CDA Tiel; CDA Culemborg; CDA Coevorden; CDA Woerden; CDA Neder-Betuwe; CDA Hattem; CDA Steenwijkerland; CDA Goeree-Overflakkee; CDA Drenthe; CDA Noord-Holland; CDA Flevoland; CDA Zuid-Holland; CDA-V

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

- er politieke discussie en maatschappelijke onrust is over de uitwerking en toepassing van het huidige beleid over het kinderpardon;
- de commissie Van Zwol onderzoek doet naar langdurig verblijf in Nederland na afwijzing van toelatingsaanvragen;
- in verblijfsrechtelijke procedures diverse aspecten een rol spelen, zoals het meewerkcriterium, beroepsmogelijkheden en verantwoordelijkheid van ouders én de Staat, en capaciteitsgebrek bij de IND, waardoor procedures lang (> 5 jaar) duren;
- kinderen zich in deze periode wortelen in de Nederlandse samenleving en dit aan de orde blijft zolang procedures zo lang kunnen duren;
- de CDA-fractie zich middels het regeerakkoord gebonden heeft aan het handhaven van 'de permanente regeling voor langdurig in Nederland verblijvende kinderen' (kinderpardon) in haar huidige vorm;
- deze kinderpardonregeling ook een tijdelijke regeling in zich had (geldig tot 1 mei 2013), met name bedoeld om een humane oplossing te bieden voor kinderen die vanwege langlopende procedures (> 5 jaar) in Nederland geworteld waren;
- uit wetenschappelijk onderzoek ("Schadenota" van professor E. Scherder en vele anderen) blijkt dat kinderen die na jarenlang verblijf in Nederland met uitzetting bedreigd worden, extreem kwetsbaar zijn vanwege de voortdurende stress en een gebrek aan stabiliteit, en dat de chronische stress waaraan deze gewortelde kinderen zijn blootgesteld hun hersenfuncties zodanig aangetast kan hebben dat daardoor de kans dat zij van deze schade herstellen en zich kunnen aanpassen aan de leefomstandigheden in het land van herkomst uiterst klein geworden is, en dat daarom uitzetten onverantwoord is;

B. Overweegt dat:

- de overheid een bijzondere verantwoordelijkheid heeft in de zorg voor wie kwetsbaar en afhankelijk zijn;
- het CDA vanuit compassie bij uitstek de partij is die de gevoeligheid voor wie kwetsbaar is naar voren kan brengen en levend moet houden³²;
- kinderen nooit verantwoordelijk zijn voor de lengte van procedures en altijd beschermd moeten worden;

³² Uit: Nieuwe woorden, nieuwe beelden

- sinds het totstandkomen van het regeerakkoord de doorlooptijd van asielaanvragen is toegenomen, althans dat - anders dan verondersteld bij het formuleren van het huidige kinderpardon - de regering er tot op heden niet in geslaagd is asielprocedures fundamenteel te verkorten;
- de definitieve regeling van het kinderpardon zeer weinig ruimte biedt voor in Nederland gewortelde kinderen om hier toch een verblijfstitel te verkrijgen;
- na afronding van het regeerakkoord de Schadenota van Scherder e.a. is uitgekomen;
- het vanuit de grondbeginselen van het CDA maar ook vanuit menselijk perspectief onacceptabel is dat verblijfsrechtelijke procedures langer dan vijf jaar duren en onze partij niet kan en mag bijdragen aan beleid dat schadelijk is voor kinderen en jongvolwassenen;

C. Spreekt uit dat:

de Tweede Kamerfractie wordt opgeroepen om te zorgen:

- dat in 2019 nieuwe, uitvoerbare wetgeving wordt uitgewerkt waardoor toekomstige verblijfsrechtelijke procedures voor gezinnen met kinderen binnen vijf jaar worden afgerond;
- voor een adequate oplossing voor kinderen waarvoor langer dan vijf jaar een verblijfsrechtelijke procedure loopt en hierbij de Schadenota als uitgangspunt te nemen, bijvoorbeeld door hetzij te bevorderen dat de tijdelijke regeling in de kinderpardonregeling opnieuw toepasbaar wordt op gezinnen met kinderen die betrokken zijn bij een procedure die langer dan vijf jaar duurt, hetzij de aanpassing van het meewerkcriterium op grond van het arrest van het Europese Hof van Justitie d.d. 19 juni 2018 (ECLI:EU:C:2018:465), en aan te dringen bij de staatssecretaris op het ruimhartig hanteren van zijn discretionaire bevoegdheid in die gevallen dat sprake is van in Nederland gewortelde kinderen;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

9. Resolutie: snelle oplossing voor met uitzetting bedreigde, gewortelde kinderen

Resolutie ingediend door: S.I. Wolvekamp-Bloemert; K. Dunnink; R. Willems; N. de Geus; S.J. de Vreede-Smid; C.M. Hommersom; M. Stegenga; G.K. Zijlstra; J.A. Leurs; G.J. Ballast; H. Wiersema; C.G. de Kok; D. Ensberg-Kleijkers; M.A. Meijer; M. van Zandwijk; H. Dulfer-Honigh; B. Prins; I. Plas; J.C.A. van Ginneken; G. Zuur; H. Meulink; J. Nabers; E. Knorren; D. Terpstra; R.J.M. Spohr; D. Jager; H. ten Hulscher; C. Claessens; H. Segers; A. Ouwerkerk

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

- de CDA Tweede Kamerfractie op 19 januari 2019 bekend heeft gemaakt te willen komen tot een soepelere toepassing van de 'permanente regeling voor langdurig in Nederland verblijvende kinderen' (kinderpardon);
- de fractie zich hierbij onder andere gebaseerd heeft op het arrest van het Europese Hof van Justitie d.d. 19 juni 2018 (ECLI:EU:C:2018:465) en op wetenschappelijk onderzoek ("Schadenota" van professor E. Scherder en vele anderen) waaruit blijkt dat langdurig in Nederland verblijvende kinderen een groot risico lopen op schade in hun fysieke, emotionele en sociale ontwikkeling als ze alsnog worden uitgezet en dat daarom uitzetten onverantwoord is;
- op dit moment ten aanzien van diverse asielkinderen – waarvan de situatie mogelijk bij een soepelere toepassing van het kinderpardon zou wijzigen – de uitzettingsprocedure in voorbereiding of in uitvoering is;

B. Overweegt dat:

- met de wijziging van het standpunt van de CDA-fractie binnen de Tweede Kamer een soepelere toepassing van het kinderpardon binnen handbereik is gekomen;
- een soepelere toepassing vermoedelijk zal leiden tot een andere beslissing ten aanzien van kinderen waarvoor op dit moment een uitzettingsprocedure loopt;
- het uiterst onrechtvaardig zou zijn om in het zicht van die aanstaande wijziging nu nog door te gaan met het uitzetten van kinderen op grond van de huidige toepassing van de kinderpardonregeling;

C. Spreekt uit dat

- de Tweede Kamerfractie wordt opgeroepen om zich maximaal in te zetten voor het zo spoedig mogelijk staken van het uitzetten van kinderen die profijt kunnen hebben van een soepelere toepassing van het kinderpardon, om de kans op verdere schade voor deze kinderen te beperken;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

10. Resolutie: Een kabinet verstaanbaar voor iedereen

Resolutie ingediend door: Winkels c.s.

B.B.T.T. Winkels, S. Hendriks, W.H. van der Heijden, J.W.A van Dijk, K. de Jonge, D.C. de Vries, J. J. J. Langhout; A. Hallema, H.C.M de Koning, R.C. Niemeijer, A.P. Maat, B.J. Lensen, H. Hulleman, J.H.E. van Beek, B.D.M. Faber, J.A.H. Bastings, L.J. Vermeulen, M. van der Heijde, W.H.A. Rientjes, J. Schenk, J.M.P. Wink, D.G. Boswijk, R.G. Caré, R.C.M. Lindner, T.J. Blankensteijn, R.G.C. Segers-Hoogendoorn, J. Kuijt, M.C. Remijn, D.J Otten, A. Warnink, H. van Rossum, S. van den Broek, E. Verouden.

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

- recent onderzoek naar de Nederlandse situatie noemt dat er tussen 11.900 en 20.400 vroegdove Nederlanders zijn³³;
- de ontwikkeling van de Nederlandse taal bij doven en slechthorenden in geschrift achterblijft³⁴ en de ondertiteling niet altijd volgbaar is voor vroegdoven en slechthorenden;
- de overheid de verantwoordelijkheid heeft staatsburgers te informeren over belangrijke zaken op een manier die voor hen verstaanbaar is;
- Nederlandse GebarenTaal, NGT, een volwaardige taal is met eigen grammatica, alfabet en lexicon;
- verschillende landen wereldwijd³⁵ een gebarentolk inzetten bij belangrijke communicatie uitingen van de overheid;

B. Overweegt dat:

- het CDA een volkspartij is en zodoende hoort te streven naar een inclusief bestaan voor een ieder;
- het CDA vanuit het oogpunt van solidariteit zich zou moeten inzetten voor deze groep Nederlanders;

³³ 4 P. Prawiro-Atmodjo, M. Langendoen & C. Tijsseling: Literatuurstudie naar de leefsituatie van vroegdove volwassenen. Koninklijke Kentalis: 2016, pag. 15–16)

³⁴ <https://sstp.nl/article/viewFile/3367/3363> Onderzoek van: Loes N. Wauters, Agnes E.J.M. Tellings, Wim H.J. Van Bom

<https://www.ouders.nl/artikelen/waarom-doven-niet-kunnen-lezen> van taalkundige: Liesbeth Koenen

³⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=LjEeMA1w200&feature=youtu.be>

- de Nederlandse regering het VN-verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap³⁶, in 2016 heeft ondertekend. Waarin opgenomen staat dat mensen met een beperking volledig en volwaardig mee moeten kunnen doen in de maatschappij;

C. Spreekt uit dat

- het CDA zich inzet voor de realisatie van een gebarentolk bij alle persconferenties die de overheid belegt;
- het CDA faciliterend te werk gaat in het vergroten van de maatschappelijke betrokkenheid van vroegdove Nederlanders;

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

³⁶ <https://www.mensenrechten.nl/nl/publicatie/37181>

11. Resolutie: Duidelijke communicatie over standpunten van het CDA door politiek verantwoordelijken

Resolutie ingediend door: CDA afdeling Ooststellingwerf

Ondersteund door: CDA Weststellingwerf

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

- De kernwaarden van het CDA zijn:
 - * Rentmeesterschap
 - * Gespreide verantwoordelijkheid
 - * Publieke gerechtigheid
 - * Solidariteit
- De kiezers op het CDA hebben gestemd op basis van haar verkiezingsprogramma.
- Het CDA regeringsverantwoordelijkheid heeft genomen en daarmee in de frontlinie staat.
- De leden beseffen dat regeringsverantwoordelijkheid met zich meebrengt, dat binnen de coalitie afspraken moeten worden gemaakt en dat dus compromissen moeten worden gesloten.

B. Overweegt dat:

- Er op verschillende fronten een steeds grotere tweedeling in de maatschappij ontstaat.
- Rentmeesterschap betekent, dat wij de wereld/aarde beter moeten achterlaten voor toekomstige generaties.
- Christelijke grondbeginselen van het CDA in toenemende mate onvoldoende tot uiting komen, o.a. in het vluchtelingenbeleid.
- In toenemende mate CDA- leden zich zorgen maken over “het sociale gezicht van de partij” en hun lidmaatschap opzeggen of overwegen dit te doen.
- De politiek verantwoordelijken binnen het CDA de eigen standpunten van de partij onvoldoende voor het voetlicht brengen en zich dikwijls verschuilen achter de coalitieafspraken.

C. Spreekt uit dat

- De politiek verantwoordelijken zich naar buiten duidelijk en krachtig uitspreken over de standpunten van het CDA en daar ook naar te handelen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

Het CDA staat als brede volkspartij voor een herkenbaar politiek verhaal, gebaseerd op onze uitgangspunten en de standpunten in de verkiezingsprogramma's. Dat geldt voor de bewindspersonen in het kabinet en de Tweede Kamerfractie in Den Haag, maar ook voor al onze politiek vertegenwoordigers in de provincies, gemeentes, waterschappen en in Brussel. Deelname aan coalities en colleges betekent enerzijds de mogelijkheden om nog meer van onze standpunten in de praktijk te realiseren, maar anderzijds ook onvermijdelijk dat hiertoe compromissen moeten worden gesloten met andere partijen. Indachtig het advies van de Commissie Frissen, betekent dit echter niet dat we deze compromissen als onze eigen standpunten moeten vertolken. Ook in coalitieverband rust op de fractie(s) de verantwoordelijkheid om het eigen geluid in alle scherpheid en helderheid voor het voetlicht te brengen.

12. Resolutie: Geen verjaring door inbezitneming van onroerend goed

Resolutie ingediend door: CDA afd. Veendam-Wildervank en CDA provincie Groningen

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 te Amsterdam.

A. Constateert dat:

- het eigendom in de Nederlandse wetgeving en het Europees verdrag goed beschermd wordt.
- 10 tot 20 jaar gebruik/ bezit van onroerend goed, om niet, door verjaring recht geeft tot eigendomsverkrijging.
- onroerend goed eigenaren, burens, gemeenten en gerechtelijke instanties veel tijd en veldwerk nodig hebben om de eigendommen tegen verjaring te beschermen.
- het achterhaald is dat het in bezit/gebruik nemen na de wettelijke verjaringperiode eigendomsrecht geeft.
- het in de historie is ontstaan, toen met handenarbeid woeste grond in cultuur werd gebracht en de ontginner/ bezitter jaren later de grond moest inleveren.

B. Overweegt dat:

- het eigendomsrecht van onroerend goed niet kan vervallen door inbezitneming, het zogenaamd landje pik.
- dat er veel gerechtelijke geschillen, burenruzies, rijdende rechter affaires kunnen worden voorkomen, die hiervan het gevolg zijn.
- het Kadaster in staat is om het eigendom te bepalen en registreren.
- dat het, om niet, in eigendom verkrijgen door het in bezit te nemen, nu wordt beschermd in het burgerlijk wetboek.
- dat het veel jaren in bezit nemen geen recht op eigendom mag geven.

C. Spreekt uit dat

- verjaring door het in bezit/gebruik nemen van onroerend goed, geen recht op eigendom behoort op te leveren.
- dat veel ergernis is op te lossen door verjaring van onroerend goed uit het burgerlijk wetboek te verwijderen.
- de Tweede Kamerfractie zich actief inzet om BW 3, titel 4, afd.3, artikel 99 t/m 106 uit het wetboek te verwijderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Gewijzigd overnemen

De resolutie strekt in haar huidige vorm te ver, want er wordt ook gepleit voor het verwijderen van de verjaring te goeder trouw uit het Burgerlijk Wetboek. Deze vorm heeft een nuttige functie in de samenleving en dient om mogelijke gemaakte fouten, zoals het niet inschrijven van een koopovereenkomst in de registers, te herstellen. Dit is een vorm van rechtszekerheid.

De verjaring te kwader trouw is een stuk problematischer en heeft in het verleden tot veel onvrede en onrechtvaardigheid geleid. Onlangs heeft de Hoge Raad besloten dat het zelfs in bepaalde gevallen mogelijk moet zijn om schadevergoeding te ontvangen als voormalig eigenaar nadat hij/zij het eigendom is verloren door de verjaring. Dat roept de vraag op welke functie het artikel nog vervult in ons Burgerlijk Wetboek. De fractie wil zich dan ook inspannen voor dat deel van de resolutie. We stellen daarom voor om de resolutie op een paar punten aan te vullen.

Bij A. constateert dat vierde bullit, bij B. overweegt dat eerste en vijfde bullit 'te kwader trouw' toevoegen:

- A.4 het achterhaald is dat het te kwader trouw in bezit/gebruik nemen na de wettelijke verjarringsperiode eigendomsrecht geeft.
- B.1 Het eigendomsrecht van onroerend goed niet kan vervallen door inbezitneming te kwader trouw, het zogenaamd landje pik.
- B.5 dat het veel jaren te kwader trouw in bezit nemen geen recht op eigendom mag geven.

En het spreekt uit dat als volgt te wijzigen:

C. Spreekt uit dat

- verjaring door het te kwader trouw in bezit/gebruik nemen van onroerend goed, geen recht op eigendom behoort op te leveren.
- dat veel ergernis is op te lossen door bevrijdende verjaring van onroerend goed uit het burgerlijk wetboek te verwijderen.
- de Tweede Kamerfractie zich actief inzet om BW 3, titel 4, afd.3, artikel 105 uit het wetboek te verwijderen.

13. Resolutie: Asbestdaken

Resolutie ingediend door: CDA provincie Groningen

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

- de aanwezigheid van asbest in en op daken in Nederland vanaf het jaar 2025 wettelijk niet meer is toegestaan.
- het CDA zich daarom sterk maakt voor een duurzame vervanging van asbest op daken en is van mening dat (boeren)bedrijven, woningcorporaties, inwoners en verdere organisaties, hierna belanghebbenden genoemd, daartoe in staat moeten worden gesteld.
- zonder algehele dan wel gedeeltelijke geldelijke steun van de overheid deze duurzame vervanging financiële bezwaren kan opleveren, wat niet bevorderlijk kan zijn voor de uitvoering van de wettelijke eis van de overheid.

B. Overweegt dat:

- de overheid eerder genoemde belanghebbenden financieel in staat stelt om te kunnen voldoen aan de verplichting het asbestdak te saneren,
- deze asbestsanering een uitgelezen kans biedt op duurzame energieopwekking.

C. Spreekt uit dat

- de CDA Tweede Kamerfractie zich inzet voor een landelijke subsidieregeling, gericht op alle belanghebbenden, om zowel asbestdaken te saneren, als tegelijkertijd -waar mogelijk- zonnepanelen te plaatsen op de gesaneerde daken.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De CDA-fractie ziet de zorgen die er leven rondom asbest. Tijdens de invoering van de wet heeft de fractie een amendement ingediend waarmee de verplichting een jaar is opgerekt, namelijk tot 1 januari 2025.

De zorgen over de financiering van het weghalen van het asbest herkennen wij ook. Al helemaal nu asbest verplicht gesaneerd moet worden. Op verzoek van de CDA fractie is de staatssecretaris van I&W bezig met het uitwerken van een asbestfonds. Dit gaat om een lening voor eigenaren die de sanering niet kunnen financieren. De algehele subsidiepot die nog een paar jaar zou lopen is helaas helemaal leeg. Dit komt omdat we de gereserveerde bedragen naar voren hebben getrokken. De fractie zou het ook fijn vinden als er weer geld in deze pot zou komen, helaas zien ze daar nu geen mogelijkheden voor. Zij lezen de resolutie dan ook zo dat er een inspanningsverplichting is om eigenaren van asbestdaken financieel in staat te stellen aan de wettelijke eis te voldoen. Dat hoeft dan overigens niet alleen via een landelijke subsidieregeling te zijn. We zien ook dat gemeenten en provincies zich inspannen om dakeigenaren financieel te ondersteunen. Ook zien we dat een grote elektriciteitsleverancier een aanbod heeft ontwikkeld waarbij het asbest gesaneerd wordt in ruil dat zij er zonnepanelen mogen leggen. Dus als we de resolutie op deze manier mogen lezen, kan deze worden overgenomen.

14. Resolutie: Geen taks, maar een CO2-pax!

- samenwerken aan maatschappelijk en economische waarde

Resolutie ingediend door: CDA Zuid-Holland

Het CDA Partijcongres op 8 februari 2019 te Amsterdam

A. Constateert dat:

- het maatschappelijk debat polariseert en over en weer verwijten worden gemaakt. Daardoor de tegenstelling tussen bedrijven (industrie), overheid en inwoners wordt vergroot. Met name over wie wat zou moeten betalen (CO2 tax, belastingen e.d.);
- het aanjagen van tegenstellingen zorgt dat het investeringsklimaat onzeker wordt en daardoor investeringen van bedrijven in het buitenland worden gedaan (die lagere ambities hebben dan Nederland);
- hierdoor de maatschappelijke en economische waarde niet in Nederland wordt gecreëerd en dat dit ten koste gaat van duurzame werkgelegenheid en investeringscapaciteit (op langere termijn) in Nederland;
- de in Nederland gevestigde industrie en bedrijven internationaal verweven zijn en de industriële clusters in Nederland fysiek (via pijpleidingen) zijn verbonden met de omliggende clusters in o.a. België en Duitsland;
- omliggende landen eerder minder (EU 40% CO2 reductie) dan meer ambitieus zijn (NLD 49% CO2 reductie) in 2030 en dit inzetten om door lagere ambities internationaal opererende bedrijven naar zich toe halen;
- het klimaat en de economie alsmede de werkgelegenheid in Nederland hier geen baat bij hebben;

B. Overweegt dat:

- de veranderingen waar we als samenleving mee te maken krijgen impact heeft op werkgelegenheid en ons dagelijks leven (o.a. klimaat, welzijn, welvaart);
- deze veranderingen vragen om herijking van onze manier van denken over ons huidige politiek en economisch systeem en de samenhang tussen bedrijven, overheid en samenleving;
- het CDA de anti-polarisatie partij is die juist vanuit de uitgangspunten (gespreide verantwoordelijkheid en rentemeesterschap) vraagt om krachtige

maatschappelijke allianties, coöperaties en samenwerkingsverbanden van publiek private partijen die de vraagstukken van deze tijd kunnen aangaan;

- het bereiken van de klimaatdoelen en de energietransitie in Nederland alleen gerealiseerd kan worden als er perspectief wordt geboden aan bewoners en bedrijven om dat gezamenlijk te gaan realiseren;
- de stabiele randvoorwaarden door de overheid gecreëerd moeten worden zodat deze publiek private partnerschappen kunnen bijdragen aan een duurzame economie en toegevoegde waarde voor Nederland en het klimaat;
- een toekomstgericht level playing field tussen industriële en bedrijven clusters van essentieel belang is om de klimaatdoelstellingen van Parijs te kunnen realiseren;

C. Spreekt uit dat:

- het CDA realiseert dat op Rijks, regionaal en lokaal niveau publiek private partnerschappen kunnen worden gesloten met (internationale)bedrijven die concreet stappen willen nemen in het behalen van de klimaatdoelen (tot 2030) en die willen investeren in het realiseren van een CO2 neutrale duurzame economie (richting 2050);
- het CDA daarbij waarborgt dat bedrijven die zich willen inzetten als ‘motor’ voor de industriële en economische veranderingen als strategische maatschappelijke partners worden onderkent;
- er in EU verband dan wel met voldoende Europese landen er coalities wordt gesloten die een toekomstgericht concurrerend level playing field tussen de industriële clusters en bedrijven en Nederland en de omliggende landen realiseren;
- hiervoor op al deze niveaus de juiste ondersteunende beleidsinstrumenten en middelen en fondsen worden gecreëerd waarmee bedrijven en overheid in gezamenlijkheid een duurzame toekomstgericht samenwerking kunnen aangaan.

“En gaat over tot de orde van de dag”

Preadvies DB:

Overnemen.

De CDA fractie kan zich vinden in de resolutie en ziet de resolutie ook als ondersteuning van haar inzet. Het CDA zal pleitten voor meer samenwerking met de EU en in Noord-West Europees verband om gezamenlijk beleid te voeren voor het reduceren van CO2 in de industrie. De CDA fractie zal zich ook ervoor inspannen bedrijven te stimuleren om mee te doen met de energietransitie.

15. Resolutie: Van gele naar groene hesjes

Het CDA heeft campagne gevoerd met de slogan 'Voor een land dat we door willen geven'. Als het aan ons ligt is dat een land waarin iedereen, of ze nu een geel of een groen hesje dragen, eerlijk hun steentje bijdragen aan de energietransitie. Het roer moet namelijk echt om. In onze zoektocht naar de balans tussen samenwerking en snelheid, tussen draagkracht en dieselgates en tussen wens en werkelijkheid zullen we een paar echt grote stappen moeten zetten. De grote industrie mag daarbij niet achterblijven.

Resolutie ingediend door: CDJA

Ondersteund door: CDA Zeeland

Het CDA Partijcongres, bijeen op 9 februari 2019 te Amsterdam,

A. Constateert dat:

1. Er vanuit diverse hoeken van de samenleving in reactie op het klimaatakkoord wordt aangegeven dat de rekening te eenzijdig bij burgers komt te liggen en dat de grote industrie er betrekkelijk eenvoudig vanaf komt;
2. Nederland zich binnen de energietransitie drie concrete doelen heeft gesteld:³⁷
 - a. In 2030 de uitstoot van broeikasgassen met 49 procent moet zijn teruggebracht ten opzichte van 1990;
 - b. In 2050 dat percentage naar 95 procent moet worden verhoogd;
 - c. In 2050 de volledige elektriciteitsproductie duurzaam moet zijn;
3. De grote industrie in het klimaatakkoord voor een groot deel inzet op de ondergrondse opslag van anders uitgestoten CO₂;³⁸
4. Het enkel opslaan van CO₂ door de grote industrie, volgens milieuorganisaties die deelnamen aan de klimaattafels, door de industrie wordt gebruikt om de echte verduurzaming van de industrie uit te stellen;³⁹
5. In plaats van opslag juist hergebruik van CO₂ volgens het klimaatakkoord in 2050 een belangrijk onderdeel is van de verduurzaming van de grote industrie;

⁴⁰

³⁷Initiatiefvoorstel-Klaver, Asscher, Beckerman, Jetten, Dik-Faber, Yesilgöz-Zegerius en Agnes Mulder
Klimaatwet

³⁸Ontwerp van het klimaatakkoord, december 2018

³⁹<https://nos.nl/artikel/2264402-klimaatakkoord-zonder-co2-heffing-industrie.html>

⁴⁰Ontwerp van het klimaatakkoord, december 2018.

6. De plannen om in 2050 de volledige elektriciteitsproductie duurzaam te laten plaatsvinden amper uitgewerkt zijn;⁴¹
7. Het aantal banen in de groene energie inmiddels zo hard stijgt dat zij die in de fossiele industrie bijna heeft ingehaald.⁴²

B. Overweegt dat:

1. Het vanuit het CDA-uitgangspunt gespreide verantwoordelijkheid onredelijk is dat grote industriële bedrijven, met een groter aandeel in de huidige CO₂-uitstoot dan burgers, veel minder dan burgers mee hoeven te betalen aan de kosten van de maatregelen uit het klimaatakkoord;
2. Het voornemen van de grote industrie om voornamelijk in te zetten op de opslag van CO₂ in grote mate wordt betaald door burgers en uiteindelijk niet bijdraagt aan de verduurzaming van de industrie;⁴³
3. Zowel het klimaatakkoord als het regeerakkoord te weinig inzetten op verduurzaming en innovatie van de industrie, bijvoorbeeld in de vorm van hergebruik van CO₂;⁴⁴
4. Het stoken van meer aardgas en groengas, binnen het klimaatakkoord nog te weinig worden benoemd om de uitstoot van CO₂ op korte termijn te verminderen en de energieproductie te verduurzamen;
5. Er nog te vaak, ook in de communicatie van het CDA,⁴⁵ slechts aandacht is voor de negatieve kanten van de energietransitie wat het draagvlak voor de onontkoombare maatregelen niet ten goede komt.

C. Spreekt uit dat:

1. Het CDA de deelnemers aan het klimaatakkoord oproept om tot een rechtvaardige verdeling te komen in de kosten van de energietransitie, waarin burgers niet een onevenredig groot deel van de rekening betalen ten opzichte van de grote industrie;
2. De opslag van CO₂ slechts een tussenoplossing is en niet gebruikt mag worden door de industrie- en energiesector als vrijbrief om niet te hoeven verduurzamen/ innoveren;
3. Het CDA de regering oproept om te investeren in het toepassen van innovatieve systemen zoals het hergebruik van CO₂ en hiervoor een

⁴¹Ontwerp van het klimaatakkoord, december 2018

⁴²<https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/50/meer-banen-in-hernieuwbare-energie-en-energiebesparing>

⁴³<https://www.ad.nl/politiek/milieuclubs-burgers-draaien-op-voor-kosten-klimaatakkoord~afb7ac93/>

⁴⁴Regeerakkoord Kabinet-Rutte III, oktober 2017

⁴⁵https://www.vpro.nl/buitenhof/speel~POMS_AT_14977059~sybrand-buma~.html

CO₂-heffing, al dan niet in Europees of ander internationaal verband, als dekkingsmiddel nadrukkelijk niet uitsluit;

4. Het CDA in haar communicatie meer inzet op de kansen die de energietransitie met zich mee brengt.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Niet overnemen

Het bestuur kan zich grotendeels vinden in deze resolutie. Zoals ook Sybrand Buma meerdere malen heeft gezegd vinden wij het belangrijk dat de energietransitie voor iedereen haalbaar en betaalbaar moet zijn. En evenzo belangrijk dat ook bedrijven en organisaties een constructieve bijdrage leveren aan het verduurzamen. Voor het CDA is het doel Nederland de afgesproken klimaatdoelen te laten halen op een manier die kansen biedt voor onze economie en die voor iedereen draagbaar, haalbaar en betaalbaar is.

Op dit moment vinden er doorrekeningen plaats over klimaatakkoord, daarna is de politiek aan zet om beslissingen te nemen. In de resolutie wordt verondersteld dat er al allerlei keuzes zijn gemaakt, zoals de verdeling van de kosten en bepaalde fiscale of technische oplossingen. Dat is niet het geval. De CDA fractie zal na de uitkomsten van de doorrekeningen besluiten nemen over de te volgen oplossingsrichting. Daarbij nemen we de eerder aangenomen resoluties over het klimaat (die ook over de kosten voor burgers gaan bijvoorbeeld) en de andere 2 resoluties van dit congres, mee als uitgangspunt van de CDA-reactie. Daarom is het advies deze resolutie niet over te nemen.

16. Resolutie: Haalbare en betaalbare energietransitie

Resolutie ingediend door: CDA Limburg

Ondersteund door: De CDA-lijsttrekkers van de 12 provincies - S. de Rouwe (Frl.); P. Brouns (Gr.); H. Jumelet (Dr.); G. Bos (Gld.); J. N. Appelman (Fl.); D. Boswijk (Utr.); D. Heijnen (N-H); A. Bom-Lemstra (Z-H); J. de Bat (Zld.); M. van der Sloot (Br.); G. Koopmans (Lim.).

Het CDA Partijcongres op 9 februari 2019 bijeen te Amsterdam,

A. **Constaateert dat:**

- Op 21 december 2018 een ontwerpklimatekkoord is gepresenteerd;
- Het nu aan de planbureaus is om de plannen door te rekenen;
- Het nu aan de partijen is om het ontwerpakkoord te bespreken met hun achterban.

B. **Overweegt dat:**

- Het Regeerakkoord stelt: "Omdat de uitkomst van de internationale gesprekken in 2019 nog niet vaststaat, kan de uiteindelijke doelstelling voor 2030 afwijken van de 49% waar het kabinet nu van uit gaat."
- Het CDA staat achter de duurzaamheidsdoelstelling, mits rekening wordt gehouden met de volgende overwegingen:
- Duurzaamheidsmaatregelen hebben geen zin als gezinnen de kosten daarvan niet of amper kunnen dragen;
- Bedrijven kunnen door ingrijpende duurzaamheidsregels concurrentienadelen ondervinden indien deze afwijken van omringende landen en kunnen deze ontlopen door zich in het buitenland te vestigen;
- Nederland loopt daarmee het risico de duurzaamheidsdoelen onvoldoende te halen én werkgelegenheid te verliezen;
- Iedere provincie is in staat om op zijn eigen manier een gelijkwaardige bijdrage te leveren aan de landelijke energietransitie.

C. **Spreekt uit dat**

- Het Klimatekkoord haalbaar en betaalbaar moet zijn voor gezinnen en ondernemers. Voor een gelijk speelveld houden we rekening met wat in de rest van Noord-West Europa gebeurt;

- De opgaven uit het Klimaatakkoord realistisch over het land en in tijd moeten worden verdeeld.

En gaat over tot de orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De CDA-fractie staat voor een realistisch klimaatbeleid dat haalbaar en betaalbaar is voor inwoners en bedrijven. Daarbij zal zoals in het Regeerakkoord staat rekening gehouden worden met de uitkomsten over de gesprekken over mogelijke ophoging van het doel voor CO2 reductie in 2030. Daarnaast hebben gemeenten en provincies een belangrijke rol in de draagbaarheid en het vormgeven van het klimaatbeleid waarbij zij de ruimte nodig hebben om zelf afwegingen te maken.

17. Resolutie: statiegeld op kleine plastic flesjes en blikjes

Resolutie ingediend door: CDA Drenthe

Het CDA partijcongres op 9 februari 2019 bijeen in Amsterdam:

A. Constateert dat:

- Plastic flessen en doppen wereldwijd de meest voorkomende voorwerpen zijn die aanspoelen op kusten.
- (Zee)dieren verstrikt raken in plastic en denken dat het voedsel is , waardoor plastic afval in de voedselketen terecht komt.
- Jaarlijks meer dan 50 miljoen plastic flesjes in het milieu belanden.
- Verrommeling van steden, dorpen en landschap plaatsvindt door zwerfafval en opruimen daarvan hoge kosten met zich meebrengt.
- Vlijmscherpe delen van kapotte blikjes (o.a. versnippering door maaimachines in de naast de weg gelegen weilanden) in kuilgras gevaar opleveren voor vee en andere dieren.
- De Statiegeldalliantie, opgericht door RNB (Recycling Netwerk Benelux) substantiële vermindering zwerfafval bepleit.
- In veel landen statiegeld op plastic flesjes en blikjes geheven met aantoonbaar resultaat. In Noorwegen bijvoorbeeld komt 95% van alle blikjes en frisdrankflesjes weer retour en in Duitsland zelfs 98%.

B. Overweegt dat:

- Statiegeld op kleine flesjes en blikjes een effectief middel is om te voorkomen dat deze in het milieu terecht komen.
- Zwerfafval slecht is voor het milieu.
- Meer dan 75% van Nederlandse bevolking het verminderen van zwerfafval een hoge prioriteit dient te krijgen.
- Uit een ledenraadpleging onder CDA-leden in Drenthe blijkt, er in Drenthe een groot draagvlak is voor statiegeld op kleine flesjes en blikjes.
- In het convenant van 2002 is de afspraak gemaakt dat, wanneer de doelstelling tot reductie van afval van plastic flesjes niet gehaald zou worden, er een statiegeldregeling zou komen. Zelfregulering door de frisdrankindustrie

lukt niet en dus is het hoogste tijd om een statiegeldregeling wettelijk af te dwingen.

- De in voorbereiding zijnde wetgeving zich beperkt tot statiegeld op plastic flesjes.

C. Spreekt uit dat:

- De Tweede Kamerfractie wordt opgeroepen te bevorderen tot nieuwe maatregelen te komen het zwerfafval verder terug te brengen.
- Het wetsontwerp te ondersteunen waarin statiegeld op kleine plastic flesjes wordt gereguleerd, zodat deze maatregel zo spoedig mogelijk kan worden ingevoerd.
- Ingeval van onvoldoende resultaat om blikjes in het zwerfafval te voorkomen opnieuw te onderzoeken of statiegeld op blikjes realiseerbaar is.

En gaat over tot der orde van de dag.

Preadvies DB:

Overnemen

De CDA-fractie wil evenals de indieners dat er meer gedaan wordt aan zwerfafval. Woordvoerder Agnes Mulder spant zich in werk te maken van de aanpak van zwerfafval. Ten aanzien van statiegeld op kleine plastic flesjes is in de Tweede Kamer afgesproken dat er een wet komt waarbij statiegeld op plastic flesjes wordt ingevoerd, tenzij de industrie op korte termijn kan aantonen zelf al voldoende maatregelen te nemen die zorgen voor een grote vermindering van het zwerfafval. Het CDA wil deze lijn ondersteunen, omdat in onze visie op de samenleving we de verantwoordelijkheid ook daar willen leggen waar het thuis hoort. Indien de industrie niet voldoet aan haar deel van de afspraken, zal het wetsvoorstel in werking treden.